

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2019/1498**z dnia 26 marca 2019 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Kolejowej (obecnie Agencja Kolejowa Unii Europejskiej) za rok budżetowy 2017**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Kolejowej (obecnie Agencja Kolejowa Unii Europejskiej) za rok budżetowy 2017,
 - uwzględniając art. 94 Regulaminu i załącznik IV do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej oraz opinię Komisji Transportu i Turystyki (A8-0158/2019),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiej Agencji Kolejowej Unii Europejskiej (zwanej dalej „Agencją”) na rok budżetowy 2017 wyniósł 30 732 000 EUR, co stanowi wzrost o 11,57 % w porównaniu z 2016 r.; mając na uwadze, że budżet Agencji pochodzi głównie z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) w sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Europejskiej Agencji Kolejowej za rok budżetowy 2017 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe Agencji jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa z uznaniem, że wysiłki związane z monitorowaniem budżetu w ciągu roku budżetowego 2017 doprowadziły do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 99,99 %, co oznacza wzrost o 0,79 % w porównaniu z rokiem 2016; zwraca uwagę, że wskaźnik wykonania w odniesieniu do środków na płatności wyniósł 87,30 %, co oznacza spadek o 4,27 % w porównaniu z rokiem 2016;
2. zauważa, że zgodnie z przepisami nowego rozporządzenia założycielskiego Agencji, które weszło w życie w czerwcu 2016 r., Agencja jest upoważniona do pobierania opłat za niektóre z jej nowych uprawnień; przyjmuje do wiadomości, że wprowadzono system opłat za wydawanie certyfikatów, zezwoleń i zatwierdzeń, który ma być w pełni operacyjny w 2019 r., a także wymóg stosowania nowego systemu zasobów oraz procedur wewnętrznych w Agencji, aby zagwarantować identyfikowanie i śledzenie zadań statutowych i płatnych; wzywa Agencję, aby informowała organ udzielający absolutorium o wdrażaniu tego nowego systemu;

Anulowane środki przeniesione

3. zauważa, że kwota anulowanych środków przeniesionych z 2016 r. na 2017 r. wyniosła 69 473 EUR, co stanowi 3,40 % całkowitej przeniesionej kwoty i oznacza spadek o 1,12 % w porównaniu z 2016 r.;

Wyniki

4. z zadowoleniem zauważa, że Agencja w czterech obszarach działań operacyjnych wykorzystuje szeroki zestaw 24 wskaźników kolejowych jako kluczowe wskaźniki skuteczności działania do oceny wartości dodanej swoich działań oraz inne wskaźniki do poprawy zarządzania budżetem;
5. podkreśla, że Agencja odgrywa rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i interoperacyjności europejskiego systemu kolejowego i w zakresie poprawy konkurencyjności kolei w stosunku do innych rodzajów transportu, gdyż ogranicza bariery administracyjne i techniczne, zachęca do wchodzenia na rynek, gwarantuje niedyskryminację, efektywniej wydaje środki publiczne na usługi publicznego transportu kolejowego oraz dba o lepsze zarządzanie infrastrukturą; popiera Komisję w dążeniu do uczynienia europejskiego systemu kolejowego światowym liderem, jeżeli chodzi o skuteczność działania w zakresie bezpieczeństwa;
6. z zadowoleniem przyjmuje rolę Agencji w monitorowaniu opracowywania, testowania i wdrażania europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS), a także w ocenie konkretnych projektów związanych z ERTMS; zauważa również, że 4. pakiet kolejowy obejmuje filar techniczny, który zwiększa rolę Agencji, wprowadzając nowe zadania w celu zapewnienia jednolitego wdrażania ram UE; w związku z poszerzeniem zakresu kompetencji przyznanych Agencji kładzie nacisk na przyznanie jej niezbędnych zasobów finansowych, materialnych i kadrowych, aby umożliwić jej sprawne i skuteczne wykonywanie nowych i dodatkowych zadań;

⁽¹⁾ Dz.U. C 84 z 17.3.2017, s. 96.

7. przypomina, że ERTMS ma kluczowe znaczenie dla utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego; podkreśla w związku z tym, że kluczowym priorytetem jest optymalna koordynacja opracowywania i wdrażania ERTMS w celu zapewnienia jednego, przejrzystego, stabilnego, przystępnego cenowo i interoperacyjnego systemu ERTMS w całej Europie;
8. z zadowoleniem zauważa, że Agencja osiągnęła cel, jakim było sporządzenie na czas 95 % sprawozdań, porad i opinii; podkreśla, że Agencja, wykorzystując planowanie finansów i zasobów ludzkich, nie osiągnęła celu, jakim była realizacja 90 % wszystkich wyników, gdyż tylko 67 % uznano za w pełni zrealizowane, a 18 % – za częściowo zrealizowane;
9. z zadowoleniem przyjmuje współpracę Agencji z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, obejmującą wspólne usługi księgowe i udział we wspólnych zaproszeniach do składania ofert;
10. popiera postępy Agencji w zacieśnianiu współpracy z Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego (EMSA) i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA) w celu wypracowania wspólnej kultury bezpieczeństwa;
11. z zadowoleniem przyjmuje certyfikację zgodnie z ISO 9001 zintegrowanego systemu zarządzania Agencją, co stanowi niezależne uznanie dla nieustannej poprawy wyników Agencji;

Polityka kadrowa

12. zauważa, że w dniu 31 grudnia 2017 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 92,09 %, z figurującymi w nim 128 pracownikami na czas określony (ze 139 takich stanowisk dopuszczalnych przez budżet Unii; w porównaniu ze 135 stanowiskami dopuszczalnymi w 2016 r.); zauważa, że w 2017 r. w Agencji pracowało oprócz 34 pracowników kontraktowych 2 oddelegowanych ekspertów krajowych;
13. stwierdza, że wyniki rocznej analizy porównawczej dotyczącej personelu są podobne do wyników z 2016 r.: 18 % personelu wykonuje zadania administracyjne, 69,5 % – zadania operacyjne (niewielki spadek o 0,5 % w porównaniu z 2016 r. – z 65 % do 70 %), podczas gdy liczba pracowników przydzielonych do zadań związanych z kontrolą i finansami pozostała na poziomie około 12 %;
14. odnotowuje, że Agencja przyjęła politykę na rzecz ochrony godności osobistej i zapobiegania molestowaniu, że organizuje sesje uświadamiające dla swoich pracowników i kadry kierowniczej oraz że promuje się zaufanych doradców; podkreśla stosunkowo dużą liczbę zarzutów molestowania w 2017 r. (odnotowano 12 przypadków, lecz nie prowadzono śledztw w ich sprawie); wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o środkach podjętych w celu rozwiązania tej kwestii;
15. wzywa Agencję do wzięcia pod uwagę zaleceń Służby Audytu Wewnętrznej na temat zarządzania zasobami ludzkimi i kompetencjami na rok 2017 i podjęcia wszelkich niezbędnych działań w związku z tymi zaleceniami; z zadowoleniem odnotowuje przyjęcie przez Agencję w styczniu 2018 r. kodeksu dobrego postępowania administracyjnego, zawierającego w szczególności wszystkie środki zapobiegające konfliktom interesów;

Zamówienia

16. zauważa z niepokojem, że w 2017 r. odnotowano 29 wyjątków oraz 7 niezgodności, co stanowi wzrost w porównaniu z 2016 r.; przyjmuje do wiadomości, że Agencja zidentyfikowała główne problematyczne obszary z tym związane; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o środkach podjętych w celu zmniejszenia częstotliwości występowania takich przypadków w przyszłości;
17. zauważa, że według sprawozdania Trybunału w odniesieniu do jednej skontrolowanej płatności Agencja, za pośrednictwem wykonawcy umowy, dokonała zakupu usług informatycznych z pominięciem procedury konkurencyjnej lub wcześniejszych badań rynkowych; przyjmuje do wiadomości odpowiedź Agencji, że umowę wykorzystano zgodnie z warunkami umownymi;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

18. zauważa, że Agencja opublikowała deklaracje interesów i życiorysy członków zarządu na swojej stronie internetowej; ubolewa, że Agencja oczekuje wypełnienia i podpisania deklaracji interesów przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla dopiero, gdy pracownicy ci zasiadają w jakimś Komitecie oceniającym; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o wszelkich krokach poczynionych w celu rozwiązania tej kwestii;

19. odnotowuje, że według Agencji nadal realizuje ona plan działania określony w jej strategii na rzecz zwalczania nadużyć finansowych; zauważa, że Agencja zgłosiła do Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych jeden przypadek przypuszczalnego nadużycia w celu przeprowadzenia śledztwa oraz że urząd podjął formalną decyzję o wszczęciu śledztwa; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o wyniku tego śledztwa;
20. ubolewa, że Agencja wciąż nie opracowała przepisów dotyczących informowania o nieprawidłowościach, które jednak muszą być przyjęte do końca 2018 r.; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium, kiedy zostaną ustanowione i wdrożone przepisy dotyczące informowania o nieprawidłowościach;

Kontrole wewnętrzne

21. zauważa, że w świetle wstępnych wyników oceny zgodności i skuteczności wewnętrznej kontroli standardów zarządzania Agencją można uznać, że system kontroli Agencji jako całość działa zgodnie z przeznaczeniem i w odpowiedni sposób łagodzi główne zagrożenia dla realizacji celów Agencji;
22. popiera stanowisko Trybunału, że zasada podziału obowiązków pomiędzy księgowego a urzędnika zatwierdzającego wymaga, by funkcje te nie były łączone; wierzy, że Agencja rozwiąże ten problem podczas trwającej reorganizacji; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o środkach podjętych w celu udzielenia odpowiedzi na tę uwagę;

Inne uwagi

23. zauważa, że do końca okresu przejściowego (16 czerwca 2019 r.) Agencja przekształci się z podmiotu jedynie przygotowującego i upowszechniającego działania polityczne w organ pracujący bezpośrednio dla przemysłu w dziedzinie pozwoleń na certyfikaty bezpieczeństwa i tabor kolejowy; zachęca kierownictwo Agencji, aby kontynuowało koncentrowanie się na przygotowywaniu nowych zadań w ramach filaru technicznego czwartego pakietu kolejowego, i zaleca objęcie priorytetem zarządzania zasobami ludzkimi; odnotowuje postęp w zakresie decyzji przygotowawczych do przyjęcia ram audytu jednostek notyfikowanych, pojedynczego punktu kompleksowej obsługi oraz polityki monitorowania skuteczności działania i procesu decyzyjnego krajowych organów ds. bezpieczeństwa; wzywa Agencję, aby poinformowała organ udzielający absolutorium o środkach podjętych w celu pomyślnego zakończenia tego przekształcenia i uzyskania korzyści w postaci obniżonych kosztów;
24. ubolewa, że liczne kontakty z władzami francuskimi nie doprowadziły do podpisania umowy w sprawie siedziby Agencji zgodnie z art. 71 rozporządzenia w sprawie Agencji; ponadto ubolewa, że w 2017 r. zarząd nie zdołał jednomyślnie przyjąć przepisów wykonawczych dotyczących systemu językowego Agencji, co doprowadziło do dodatkowych kosztów i opóźnień, np. podczas rekrutacji; ubolewa nad tym, że Agencja nadal prowadzi działalność w dwóch miejscach; wzywa Agencję do przeniesienia całej działalności do jej siedziby oraz do prowadzenia działalności wyłącznie w tym miejscu;
25. dowiaduje się od Agencji, że w związku z decyzją Zjednoczonego Królestwa o wystąpieniu z Unii Europejskiej i jej potencjalnymi skutkami dla personelu Agencji prowadzono intensywną wymianę z sektorem kolejowym tego państwa, która potwierdziła jego zainteresowanie pozostaniem w „systemie europejskim”;
26. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 26 marca 2019 r. ⁽²⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA-PROV(2019)0254 (zob. s. 361 niniejszego Dziennika Urzędowego).